

13 Απριλίου 2023

Αρχ. Βασίλειος: Όπως ο Χριστός έτσι και η Μ. Εβδομάδα έρχεται ως νυμφίος εν τω μέσω τής νυκτός, σαν φως, σαν αστραπή!

/ Ομιλίες

Αρχιμανδρίτης Βασίλειος (Γοντικάκης), Προηγούμενος Ιεράς Μονής Ιβήρων Αγίου Όρους.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Ομιλία με τίτλο η «Μεγάλη Εβδομάδα» που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες το 1993.

Συνέχεια από εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=369922>

Προσπαθεί ὁ Κύριος νὰ διδάξη τοὺς Μαθητὰς «τὰ τελεώτατα φρονεῖν». Προσπαθεῖ νὰ τοὺς πείση ὅτι εἶναι βασιλεὺς ἄλλης βασιλείας· μεταφέρει ἕναν καινούργιο τρόπο ὑπάρξεως, ἕναν καινούργιο τρόπο ἐπιβολῆς, ἀλλὰ δὲν τὸ καταλαβαίνουν. Γι' αὐτό, ὁ Κύριος «αὐτὸς ἑαυτὸν ἱερούργει». Ὅπως λέει καὶ τὸ Εὐαγγέλιο: «Ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν ἵνα ὧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ». Ἐγὼ, λέει ὁ Κύριος, θυσιάζω τὸν ἑαυτό μου, σταυρώνομαι, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἀγιασθοῦν, νὰ ζήσουν οἱ ἄλλοι.

Καὶ μετὰ παρακολουθοῦμε τὸ πάθος τοῦ Κυρίου, τῆ Γεθσημανῆ. Ὑπάρχουν μερικὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἀπλῶς τὰ παρακολουθεῖ κανεὶς καὶ δὲν τὰ σχολιάζει. Ὁ Κύριος εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος. Δὲν εἶναι ὑπεράνθρωπος. Εἶναι ἄνθρωπος, καὶ δὲν εἶναι Θεός, ὅπως γνωρίστηκε ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, σὰν ἕνα ἀνώτερο ὄν. Οὔτε εἶναι κάποιος, ἂν θέλετε, παντοδύναμος, ὁ ὁποῖος ἀντιμετωπίζει σὰν παιχνίδια τὰ πάθη καὶ τὶς δυσκολίες. Δὲν τὰ ἀντιμετωπίζει ἀπάνθρωπα, στωϊκὰ, ἀλλὰ τὰ ἀντιμετωπίζει πολὺ σὰν ἄνθρωπος.

Γι' αὐτό, βλέπομε στὴ Γεθσημανῆ νὰ ζητᾶ ἀπὸ τοὺς Μαθητὰς νὰ ἀγρυπνήσουν μαζί Του. Ἦθελε αὐτό. Οἱ Μαθηταὶ δὲν μπόρεσαν. Μετά, εἶπε ὁ Κύριος τὸν λογισμό του στὸν Πατέρα: «Πάτερ, εἰ δυνατὸν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο». Ζήτησε ἀπὸ τοὺς Μαθητὰς νὰ ἀγρυπνήσουν, οἱ Μαθηταὶ κοιμόνταν, καὶ ἐπέστρεψε τρεῖς φορές «τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών», καὶ ἐγένετο ἡ ἀγωνία αὐτοῦ μεγάλη, ὥστε «ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ» νὰ πέφτῃ «ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος... ἐπὶ τὴν γῆν». Καὶ πάλι εἶπε: «Πάτερ, σῶσον με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην, πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα». Καὶ ὅταν φτάνῃ ἐκεῖ, τελειώνει ὁ ἀγώνας.

Ἦθελα ν'ἀλεγα δύο λόγια γιὰ τὸ θέμα τῆς ὥρας... «Πάτερ σῶσον με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης». Ὑπάρχει μιὰ ὥρα δύσκολη. Καὶ ὅλοι ζοῦμε, γιὰ νὰ φτάσουμε σὲ μιὰ ὥρα. Καὶ ὅλοι ζοῦμε, γιὰ νὰ φθάσωμε σὲ μιὰ Γεθσημανῆ προσωπική. Ἄν διαρκέσῃ πολὺ ἢ λίγο, δὲν ἔχει σημασία. Θὰ περάσωμε μιὰ τέτοια δοκιμασία. Κι ὅταν θέλησαν νὰ κάνουν τὸν Κύριο βασιλέα, αὐτὸς ἔφυγε, γιὰτὶ δὲν ἦλθε ἡ ὥρα Του, οὔτε ἦλθε νὰ κἀνῃ τὸν ψεύτικο βασιλέα τῶν Ἰουδαίων.

Καὶ ὅταν ἦλθαν νὰ τὸν λιθοβολήσουν, πάλι ἔφυγε, γιὰτὶ δὲν ἦλθε ἡ ὥρα Του. Ἀλλά, ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα Του, προχωρεῖ πρὸς τὸ Πάθος. Καὶ ὅταν προχωρῇ πρὸς τὸ Πάθος, πάλι λυγίζει σὰν ἄνθρωπος. Καὶ νομίζω ὅτι αὐτὸ πού σε βοηθεῖ καὶ σε πλησιάζει καὶ

σὲ σφάζει, εἶναι ἡ ἀδυναμία τοῦ Κυρίου, ὄχι ἡ παντοδυναμία. Εἶναι αὐτὸ ποὺ λέει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἡ δύναμις ἡ ὁποία «ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται». Ὅποτε, λέει τὸν λογισμό Του: «Ἄν εἶναι δυνατόν, νὰ μὴν πιῶ αὐτὸ τὸ πικρὸ ποτήριο τοῦ θανάτου· ἂν εἶναι δυνατόν, νὰ παρέλθῃ ἡ ὥρα. Ἀλλά», λέει, «ἐὰν τυχὸν δὲν γίνεται ἄλλως, ἐὰν μὴ αὐτὸ πῖω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου».

Καὶ ὅταν μετὰ ἀπὸ τὴν ἀγωνία λέῃ «γενηθήτω τὸ θέλημά σου», τέλειωσε ὁ ἀγώνας, «ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν», προχωρεῖ. Εἶναι ἕτοιμος νὰ δείξῃ τὸν καινούργιο τρόπο ἐπιβολῆς. Δὲν ἔχει μαχαίρια, σὰν τὸν Πέτρο, νὰ κόψῃ αὐτιά. Δὲν ἔχει ὅπλα, σὰν κι αὐτοὺς ποὺ ἔρχονται νὰ Τὸν συλλάβουν. Ἔχει πῆ ἓνα πράγμα, νὰ γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Κι ὅταν ἔρχονται οἱ ἄλλοι νὰ Τὸν συλλάβουν, τοὺς λέει: «Ἐὰν ἐμένα θέλετε νὰ συλλάβετε, συλλάβετέ με. Ἀφήστε τοὺς ἄλλους νὰ φύγουν. Ἀφήστε τοὺς ἐλεύθερους». Καὶ λέει «ἐγὼ εἶμι, καὶ ἔπεσον χαμαί». Ἔπεσον χαμαί, γιατί ὁμολόγησε Αὐτὸς ὅτι «ἐγὼ εἶμαι, ποὺ εἶπα: μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω».

Καὶ βλέπομε ὅτι πάνοπλος εἶναι ὁ γυμνὸς καὶ ὁ ἀπροστάτευτος, καὶ δὲν ἔρχεται νὰ χτυπήσῃ κανένα. Καὶ λέει στὸν Πέτρο: Κοίταξε, Πέτρο, ἐὰν ἤθελα, θὰ παρακαλοῦσα τὸν Πατέρα μου νὰ στείλῃ δώδεκα λεγεῶνες ἀγγέλους, νὰ τοὺς συντρίψουμε, ἀλλὰ τὸ θέμα δὲν εἶναι νὰ συντρίψουμε κανένα, ἀλλὰ νὰ συντρίψουμε τὴν ἔχθρα· «τὴν ἔχθραν κτείνας ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν εἰρήνην χαρίζεται».

Καὶ θυσιάζεται Αὐτός, γιὰ νὰ σωθοῦν ὅλοι οἱ ἄλλοι. Καὶ ἐκείνη τὴ στιγμή νοιώθει κανεὶς ὅτι κάτι γίνεται στὸν κόσμο. «Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου... κάγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν», λέει ὁ Κύριος. Μά, πῶς εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου; Εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου, γιατί ὁ Κύριος δὲν μᾶς κρίνει. Λέει: «Ἐὰν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ οὐ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· ...ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρίνει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ».

Ἐμεῖς θὰ θέλαμε νὰ μᾶς ἔκρινε, γιὰ νὰ ἀρχίσουμε τὸν διαπληκτισμό. Ἐκεῖνος δὲν μᾶς κρίνει, κι ἔτσι μᾶς κατακρίνει. Κι εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου, ἀκριβῶς γιατί σέβεται ὅλους καὶ ἀφήνει τὸν καθένα ἐλεύθερο.

Καὶ λέω τὸ ἐξῆς, ὅτι, ἐάν, πρῶτον, δοῦμε τὸν Κύριο καὶ τὴ συμπεριφορὰ Του· δεύτερον, τὴ συμπεριφορὰ ὄλων τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα περιβάλλουν τὸν Κύριο στὸ Πάθος, βλέπουμε ὅτι πράγματι εἶναι μιὰ κρίσις τοῦ κόσμου, πράγματι παρουσιάζεται ἡ τραγωδία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας. Δὲν ὑπάρχει δαιμόνιο ποὺ νὰ μὴν ξυπνᾷ καὶ πάθος ποὺ νὰ μὴ δαιμονίζεται. «Καὶ συνήγαγον ἐπ’ αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν»· θᾶλεγε κανεῖς, ὅλη τὴν κακότητα τῆς ἱστορίας. «Καὶ ἐνέπτυσαν καὶ ἐκολάφησαν καὶ ἐνέπαιξαν καὶ ἐσταύρωσαν», καὶ τὸ δέχεται. Καὶ «αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ», λέει ὁ προφήτης Ἡσαΐας. Καὶ τότε νοιώθεις ὅτι θέλει προσοχὴ τὸ πράγμα.

Καὶ ἂν δῆς τὸν Πέτρο, ποὺ εἶναι συμπαθής, λέει: «Ἄν ὅλοι σὲ ἐγκαταλείψουν, ἐγὼ δὲν πρόκειται νὰ σὲ ἐγκαταλείψω»· κι εἶναι αὐτὸς ποὺ λέει «ἀνάθεμα, ἂν τὸν ξέρω» μετὰ ἀπὸ λίγο. Ἀλλὰ πάλι, ἐκεῖ ποὺ βρίσκομε τὸν ἑαυτό μας στὸν Πέτρο, ὁ Πέτρος, σὰν ἄνθρωπος, «ἐξελθὼν ἔκλαυσε πικρῶς», ἔκλαψε, καὶ μόνο τὸ κλάμα σὲ μιὰ γωνιὰ ἔγινε ἀκουστὸ ἀπὸ τὸν σταυρωμένο καὶ τὸ πρόβλημα λύθηκε.

Ἦσθαι ὁ ληστής, ὁ ὁποῖος εἶναι ληστής καὶ τὴν τελευταία στιγμή λέει «μνήσθητί μου Κύριε» καὶ μπαίνει στὸν Παράδεισο. Τώρα, λέει κανεῖς, πρὶν ἀπὸ δύο χρόνια, ἓνα χρόνο, ἂν ἔβλεπε κανεῖς τὸν ληστὴ καὶ τοὺς Μαθητάς, ὁ ληστής ἦταν ληστής,

καὶ οἱ Μαθηταὶ Μαθηταί. Καὶ καταλήγει ὁ ἕνας νὰ πῆ «ἀνάθεμα, ἂν Τὸν ξέρω» καὶ ὁ ἄλλος νὰ Τὸν πουλήσῃ τὸν Χριστό, καὶ ὁ ληστής νὰ μπῆ πρῶτος στὸν Παράδεισο. Λές: Τώρα, τί εἶναι καλύτερα, νᾶσαι ληστής ἢ Μαθητής;

Μετά, τὸ δράμα τοῦ Ἰούδα...

Ἐπάρχει ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, «ὁ ὑπερκάλλως πληρώσας πᾶσαν τὴν ἡμῶν σωτηρίαν διὰ τῆς θείας οἰκονομίας». «Ἐπερκάλλως»... Ἔτσι λέει ἡ εὐχή τῆς Πεντηκοστῆς.

Καὶ ὑπάρχει καὶ ὁ διάβολος. Καὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ ἔννοια τοῦ κακοῦ. Ἐπάρχει ὁ διάβολος. Καὶ παρουσιάζεται τὴ Μεγάλῃ Ἐβδομάδα νὰ πειράζῃ τὸν Ἰῶβ. Καὶ ἀρχίζει ἡ ἱστορία τοῦ Ἰῶβ ἀπὸ τὴ Μεγάλῃ Δευτέρα καὶ τελειώνει τὸ Μέγα Σάββατο, μετὰ τὴν Ἀποκαθήλωσι, τότε πού λέμε ὅτι «ὁ δὲ Κύριος εὐλόγησε τὰ ἔσχατα Ἰῶβ ἢ τὰ ἔμπροσθεν». Ὁ διάβολος, ὁ ὁποῖος ζητᾷ, καὶ ἀφήνει ὁ Θεὸς νὰ πειράξῃ τὸν Ἰῶβ.

Καὶ ὑπάρχει καὶ ὁ διάβολος ὁ ὁποῖος λέει ὁ Κύριος ὅτι «ἐξήτησατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ἕως τὸν σῖτον»· λέει στὸν Πέτρο.

Καὶ ὑπάρχει καὶ ὁ διάβολος, ὁ ὁποῖος, λέει στὸ Εὐαγγέλιο, εἰσῆλθε «εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου». Καὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ. Καὶ τότε ὁ ἄνθρωπος εἶναι δέσμιος αὐτοῦ τοῦ πονηροῦ πνεύματος καὶ πουλᾷ τὴν ἀγάπη, τὴ φιλία, τὸν δάσκαλο, τὸν Θεό, ὅ,τι πολύτιμο ὑπάρχει.

Τὸ ἄλλο πού βλέπομε εἶναι ὅτι τὸν πουλᾷς αὐτὸν τὸν πολύτιμο θησαυρό, ἀλλὰ ἀμέσως νοιώθεις ὅτι τὰ χρήματα δὲν μποροῦν νὰ ἀξιοποιηθοῦν. Καὶ μεταμελεῖται. Ἀλλὰ δὲν ἔκλαυσε πικρῶς, σὰν τὸν Πέτρο· ἀλλά, «μεταμεληθεὶς», ἔκανε τὸ δεύτερο λάθος, τὸ φοβερότερο. Ἐαναγύρισε σ' αὐτοὺς πού εἶχε πουλήσει τὸν Χριστό καὶ τοὺς εἶπε, ὁ ταλαίπωρος ὁ Ἰούδας, ἀνθρώπινα, «ἤμαρτον». Ἀλλὰ αὐτοὶ δὲν ξέρουν ἀπὸ «ἤμαρτον»! Αὐτοὶ σὲ σπρώχνουν ὅσο εἶναι παρακάτω. Τοῦ λένε: «Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει». Τί ἦλθες, ἄς ποῦμε; φεύγα ἀπὸ δῶ πέρα. Καὶ «ἀπελθὼν ἀπήγξατο»· πνίγηκε.

Καὶ ὑπάρχει καὶ ὁ ἑκατόνταρχος, πού, ἀφοῦ εἶδε «τὰ γενόμενα», ἐπίστευσε καὶ ἔνοιωσε ὅτι εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Αὐτός.

[page_end]

Ο Μυστικός Δείπνος και ο Νιπήρας. Τοιχογραφία στον εξωνάρθηκα της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου.

Έτσι πού αναφέρονται τὰ γεγονότα ὅλα, νοιώθει κανεὶς ὅτι βρίσκεται μέσα στὴ ζωὴ αὐτῆ. Μιὰ στιγμή μιᾶ ὁ Κύριος σὲ πρῶτο πρόσωπο, ἡ Παναγία, οἱ πιστοί. Ἄλλοτε, ὅλοι μαζί, ἐμεῖς ζητοῦμε τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου. Ἄλλοτε στὸ πρῶτο ἐνικὸ πρόσωπο, καὶ νοιώθει κανεὶς ὅτι ζῆ μέσα ἐκεῖ.

Τώρα, αὐτὸ πού σὲ ἀναπαύει εἶναι ὅτι ἔρχεται μιὰ σωτηρία γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, γιὰ ὅλο τὸν ἄνθρωπο. Δὲν εἶναι ὅτι σωθήκαμε ἐμεῖς καὶ τοὺς φάγαμε τοὺς ἄλλους. Δὲν φάγαμε κανένα. Φαγωθήκαμε ἐμεῖς, γιὰ νὰ σωθοῦνε ὅλοι. Ἔ, αὐτὸ εἶναι τὸ ἰδιαίτερο πού ὑπάρχει μέσα ἐδῶ· καὶ αὐτὸ βιοῦται μέσα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Γι' αὐτό, βλέπετε ὅτι ἔχομε τοὺς Προφῆτας, ἔχομε τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, τὸν Νόμο. Ἔχομε τὶς προτυπώσεις, τὸ Εὐαγγέλιο, ἔχομε τοὺς μελωδοὺς τῆς Ἐκκλησίας «τοὺς μελωδήσαντας μέλος ἐναρμόνιον θεολογίας». Ἔχομε τὸ Τριῶδιο. Βλέπετε, τὸ βιβλίο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς λέγεται Τριῶδιο· καὶ αὐτό, μουσικὸς τίτλος. Κι ἔχομε τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ στὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα τὰ διαβάζομε ὅλα αὐτά. Τὰ ψάλλομε, καὶ διαβάζομε καὶ λόγους τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ μοῦ ἔχει κάνει ἰδιαίτερη ἐντύπωση ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου γιὰ τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν προδοσία. (Θυμᾶστε ὅλοι τὸν λόγο τὸν κατηχητικὸ πού διαβάζομε τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα: «Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος, ἀπολαυέτω τῆς καλῆς ταύτης καὶ λαμπρᾶς

πανηγύρεως»). Ἀλλὰ ἐξ ἴσου τολμηρὸς καὶ πανάγιος, σὰν ἀστραπή, εἶναι ὁ λόγος γιὰ τὸ Πάθος. Λέει ὅτι ὁ Κύριος ἔπαθε «οὐκ ἐπικειμένης στέγης, ἀλλ' ἐπικειμένου οὐρανοῦ», «ἔξω τῆς πόλεως καὶ τῶν τειχῶν, ἔξω τοῦ ναοῦ». Γιατί; Γιὰ νὰ ἀγιάση τὴν οἰκουμένην.

Καὶ παρουσιάζεται ἐδῶ πέρα ὅτι δὲν εἶναι μερικὸς ὁ καθαρισμὸς, ἀλλὰ εἶναι καθολικὸς ὁ καθαρισμὸς καὶ γενικὴ ἡ σωτηρία ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐπαθε «ἐφ' ὑψηλοῦ ἰκρίου», ἐπάνω στὸν Σταυρό, γιὰ νὰ ἀγιασθῇ ὁ ἀέρας, γιὰ νὰ ἀγιασθῇ ἡ γῆ. Κι ὅλη ἡ γῆ ἔγινε «ἀγία τῶν παλαιῶν ἀγίων ἀγιωτέρα», ὅλη ἡ γῆ. Κι ἔτσι, ὁ Κύριος μᾶς χαρίζει «τὴν ἀρχαίαν πατρίδα, τὴν πατρῶαν πόλιν», τὴν οἰκείαν. Σὲ ποιὸς τὴ χαρίζει; «Τῇ κοινῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει», στὴ φύσι τῶν ἀνθρώπων τὴν κοινή. Καὶ τότε ἀναπαύεσαι. Τότε λές: «Ἐν τάξει».

Καὶ τότε νοιώθεις τί εἶναι ἄνθρωπος καὶ τί παίρνεις μέσα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ γιατί ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία λέμε ὅτι εἶναι «μία, ἀγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία». Γιατὶ συνειδητὰ στοιχίζοντάς τὴν καὶ στοιχίζοντας τὸν καθένα, δὲν ἀντιπροσωπεύει ἓνα τμῆμα, ἀλλὰ τὸ ὅλον. Καὶ δὲν φροντίζει γιὰ τὴ σωτηρία κάποιων, ἀλλὰ τῆς οἰκουμένης. Καὶ δὲν φροντίζει γιὰ μερικὸ καθαρισμὸ, ἀλλὰ γιὰ τὸν γενικὸ καθαρισμὸ ὅλης τῆς δημιουργίας, ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἔτσι, προχωροῦμε καὶ φτάνουμε στὴν Παρασκευή, μετὰ ἀπὸ τὴν Ἀποκαθήλωσι, καὶ διαβάζουμε τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὴν πρὸς Κορινθίους, ποὺ παρουσιάζει ἐκεῖ πέρα αὐτὸ ποὺ εἶπαμε.

Ἐπάρχει μιὰ παράδοσι ἑλληνική καὶ ὑπάρχει μιὰ παράδοσι ἰουδαϊκή. Οἱ «Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι καὶ Ἑλληνας σοφίαν ζητοῦσιν, ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἑσταυρωμένον, Ἰουδαῖοι μὲν σκάνδαλον, Ἑλλησι δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαῖοις τε καὶ Ἑλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν». Ὅποτε, «ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω», πᾶμε πέρα ἀπὸ ὅλα αὐτά. Δηλαδή, φεύγουμε ἀπὸ τὴ μανία καὶ τὰ ὄργια τὰ δαιμονικὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ πᾶμε στὸ «ἐν ἀγνότητι» τοῦ Παύλου.

Αὐτὰ τὰ ὄργια τὰ ἀρχαιοελληνικά, εἶχαν μιὰ δύναμι, μιὰ ἐπιθυμία ἀνθρώπινη νὰ σωθῆ ὁ ἄνθρωπος. Ξέρετε τί ἔλεγε ὁ Ἡράκλειτος; ὅτι αὐτὰ τὰ ἀναιδέστατα ποὺ πράττουν αὐτοὶ ποὺ τελοῦν τὰ διονυσιακὰ μυστήρια, κάπως δικαιολογεῖται, γιὰτὶ ὁ θεός, ὁ Διόνυσος, ποὺ λατρεύουν δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἄδη, ἀπὸ τὸν θάνατο. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Διόνυσος εἶναι ὁ θάνατος, γι' αὐτό, κάτι γίνεται. Κι ἐδῶ πέρα ἐρχόμαστε κι ἔχουμε τὰ πανάγια ὄργια, τὰ «ἐν ἀγνότητι», καὶ ξεπερνιέται, ἐπίσης, ἡ κατάρα τοῦ νόμου τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ μπαίνομε στὴν καινὴ κτίσι. Καὶ ἔτσι, μποροῦμε ὅλοι νὰ ζήσωμε.

Καὶ στὸ τέλος βλέπουμε ὅτι φτάνουμε στὸ Μέγα Σάββατο, στὸν μέγα σαββατισμὸ, ποὺ ὁ Κύριος κατεβαίνει καὶ στὸν Ἄδη καὶ ἐλευθερώνει ὅλες τὶς σειρὲς τῶν πεπεδημένων. Καί, ὅπως λέει ἡ ὑμνολογία, «ὁ Ἄδης στένων βοᾷ· κατελύθη μου ἡ ἐξουσία». Μιλᾷ ὁ Ἄδης: Ἦταν καλύτερα νὰ μὴν πάρω μέσα μου τὸν ἐκ Μαρίας, γιὰτὶ βλέπω τώρα Αὐτὸς ἐλευθερώνει ὅλους.

Καὶ φτάνουμε στὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, καὶ ὁ Κύριος ἀνασταίνεται καὶ ἀνιστάμενος, ὅπως λέει τὸ συναξάρι, «συνανιστᾶ τὸ ἀνθρώπινον σύμπαν». Καὶ λέει τὸ συναξάρι: «Χριστὸς κατελθὼν πρὸς πάλιν Ἄδου μόνος, λαβὼν ἀνῆλθεν πολλὰ τῆς νίκης σκῦλα». Ὁ Χριστὸς κατέβηκε μόνος πρὸς πάλιν Ἄδου καὶ νίκησε μόνος τὸν Ἄδη καὶ τὸν θάνατο· καὶ ἀνιστάμενος εἶχε πολλὰ σκῦλα, πολλὰ λάφυρα, καὶ συνανέστησε τὸν ἄνθρωπο, καὶ συνανέστησε τὴν οἰκουμένη.

Καὶ μοῦ κάνει ἐντύπωση, καὶ γεμίζεις ἀπὸ χαρὰ, ὅταν τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα ψάλλουμε τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τὸ ἀργό, τὸ ὁποῖο εἶναι πένθιμο. Ἔτσι φαίνεται ἐξωτερικά. Εἶναι πένθιμο, γιατί εἶναι γεμάτο ἀπὸ ἀνέκφραστη χαρὰ. Κι εἶναι πένθιμο, δηλαδή, σεμνό, γιὰ νὰ μὴν πληγώση κανέναν πληγωμένο, ὅπως καὶ τὸ μέλος τοῦ Ἀλληλοῦια καὶ ὅλα τὰ μέλη τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος εἶναι γεμάτα ἀπὸ παρηγοριὰ θεία, πὺ σοῦ λένε: Κοίταξε, θὰ φτάσουμε στὸν γενικὸ καθαρισμό, στὸν καθαρὸ «τῆ κοινῆ τῶν ἀνθρώπων φύσει». Θὰ ἀναστηθῆ ἡ ζωὴ μας· κι αὐτὸ πὺ ὁ ἄνθρωπος ἤθελε, νὰ ἀναληφθῆ καὶ νὰ νικήση τὸν θάνατο, ἔγινε καὶ γίνεται, καὶ τὸ ζῆς.

Καὶ τώρα λές: Κοίταξε τώρα τί γίνεται: Ὅπως ὁ Χριστὸς ἔρχεται ὡς νυμφίος ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ἔτσι ἔρχεται ὡς νυμφίος ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, σὰν φῶς, σὰν ἀστραπή, ἡ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα. Πῶς λέει τῆ Μεγάλῃ Δευτέρῃ «τὰ πάθη τὰ σεπτὰ ἡ παροῦσα ἡμέρα, ὡς φῶτα σωστικά, ἀνατέλλει τῷ κόσμῳ»; Φῶτα σωστικὰ ἀνατέλλουν. Νυμφίος ὁ Κύριος, «πορευόμενος πρὸς τὸ πάθος διὰ τὴν ἡμῶν

σωτηρίαν». Φῶτα σωστικά ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα καὶ παρηγοριὰ γιὰ ὅλους. Καὶ δὲν ξέρεις τώρα τί γίνεται. Ἑρμηνεύεται ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, ἡ Καινή, ἡ Ἐκκλησία ἢ ἐρμηνεύεται ἡ ζωὴ σου, ἡ προσωπικὴ ζωὴ;

Καὶ νοιώθουμε ὅτι ὅλη ἡ ζωὴ μας εἶναι μιὰ Μεγάλη Ἑβδομάδα. Καὶ θάλεγα κι ὅτι ὅλη ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου, ἂν παρακολουθήσωμε καλά, ἂν δὲν βιαστοῦμε, θὰ δοῦμε ὅτι εἶναι ὅλη μιὰ Μεγάλη Ἑβδομάδα.

Καὶ γύρω ἀπὸ τὸν Κύριο παίζεται τὸ ἴδιο παιχνίδι, καὶ εἶναι ὅλοι οἱ τύποι ποὺ παρήλασαν γύρω ἀπὸ τὸν Κύριο: Καὶ ὁ Πέτρος καὶ οἱ Μαθηταὶ καὶ ὁ ὄχλος καὶ οἱ παραπορευόμενοι, οἱ ὁποῖοι ἐβλασφήμουν Αὐτόν, καὶ ὁ Πιλάτος, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἡ ἐξουσία του ἢ κοσμικὴ κάτι ἦταν, αὐτὸς ποὺ εἶπε στὸν Κύριο ὅτι σὲ μένα δὲν μιᾶς, δὲν ξέρεις ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω ἢ νὰ σὲ σταυρώσω; Ὁ δὲ Κύριος «οὐδὲν ἀπεκρίνατο, ὥστε θαυμάζουν τὸν ἠγεμόνα λίαν». Καὶ ὅταν ἔγινε αὐτὴ ἡ παρωδία τῆς δίκης καὶ εἶπε ὁ Πιλάτος «ποιὸν θέλετε νὰ ἀπολύσω, τὸν Βαρραβᾶ ἢ τὸν Ἰησοῦ;», αὐτοὶ εἶπον: «Βαρραβᾶν». «-Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν;» Καὶ ἅπαντες φώναξαν «σταυρωθήτω». Καὶ ὁ Πιλάτος ρώτησε: «Τί κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες, σταυρωθήτω»· δὲν ὑπάρχει συζήτησι. Καὶ μετὰ λέει ἐκεῖνος: «Ἄθῶός εἰμι τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου».

Καὶ ἐγὼ λέω: Κανεὶς δὲν εἶναι ἀθῶος. Καὶ κανεὶς δὲν ἔχει μεγάλη ἐξουσία, καὶ κανεὶς δὲν πρέπει νᾶχη ἐμπιστοσύνη ὅτι εἶναι μαζί με τὸν Χριστό, σὰν τὸν Πέτρο. Καὶ κανεὶς νὰ μὴ νομίση ὅτι δὲν κρίνεται ἀπὸ τὴν ἀγάπη, ἐπειδὴ βάζει τὸν ἑαυτό του ἔξω ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἱστορία. Γιατὶ «οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται τῆς θερμῆς» τῆς ἀγάπης αὐτῆς, τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου, ποὺ θυσιάζεται γιὰ ὅλους. Ὅποτε, «νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου». Κρινόμαστε μακαρίως, καὶ συνεχίζεται ἡ κρίσις καὶ ὅλη ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος νομίζω πὼς εἶναι μιὰ Μεγάλη Ἑβδομάδα.

Καὶ δὲν ξέρω ἂν μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι αὐτὸς ποὺ μπορεῖ νὰ σώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα, αὐτὸς ποὺ μπορεῖ νὰ δώσῃ τὴ χάρι ἢ ὁποῖα νικᾷ τὸν θάνατο εἶναι ὁ ἀδύνατος κι εἶναι ὁ ἐλάχιστος κι εἶναι καινὴ λογικὴ κι εἶναι καινὴ βασιλεία κι εἶναι καινὴ κτίσις κι εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Αὐτὴ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὅλοι, γιὰ λόγους ποὺ εἶναι τελείως δικαιολογημένοι γιὰ ὅλους μας, ὅλοι τὴν κτυπᾶμε.

Καὶ δέστε, σεῖς, ποῦ ξέρετε καλύτερα ἀπὸ μένα τί γίνεται. Καὶ νομίζω ὅτι ξέρετε τί γίνεται: Ὁ διάβολος, ὅλα τὰ συγχωρεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀλήθεια ποῦ σώζει τὸν ἄνθρωπο. Καὶ μεταξὺ Ὁρθοδοξίας καὶ ἑτεροδοξίας, ὑπάρχει μιὰ ἐλάχιστη διαφορά· καὶ ἡ ἐλάχιστη εἶναι μέγιστη. Καὶ γι' αὐτό, ὅταν δῆ αὐτὴ τὴν ἀδυναμία, τὴ δύναμι ἢ ὁποία «ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται», αὐτὴ τὴ δύναμι ποῦ σώζει τὸν ἄνθρωπο, αὐτὴ ἢ ὁποία ἐπαναφέρει στὸ ἀρχαῖον κάλλος τὸν ἄνθρωπο, στὸ ἀρχαῖο μεγαλεῖο, στὴν ἀρχαία ἐλευθερία...

Καὶ ὁ καθένας δὲν εἶναι οὔτε ἓνα ἀνδράποδο ἐνὸς δικτατορικοῦ καθεστῶτος οὔτε καὶ πολίτης δημοκρατικοῦ πολιτεύματος – ποῦ καὶ αὐτὸ εἶναι ἀνεπαρκές. Ἀλλὰ ὁ καθένας εἶναι κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασμένος καὶ διαστέλλεται κατὰ χάριν καὶ γίνεται κατὰ χάριν χώρα τοῦ Ἀχωρήτου. Καὶ καθένας ἀνακεφαλαιώνει τὸ σύνολο· καί, ὅπως λέει ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, ὁ καθένας εἶναι «ἐν μικρῷ ἐκκλησία». Αὐτὴ ἡ σωτηρία ποῦ κάνει τὸν ἐλάχιστο μέγιστο, αὐτὴ εἶναι ἀπαράδεκτη γιὰ τὸν διάβολο. Γι' αὐτό, χτυπιέται αὐτὸ τὸ ἐλάχιστο, τὸ περιφρονημένο, ποῦ εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Γι' αὐτό, λέω: Ἐσεῖς ποῦ εἴστε ἐδῶ, Ἕλληνες Ὁρθόδοξοι, εἴστε στὸ σπίτι σας, εἴστε στὴν πατρίδα σας, εἴστε στὸν τόπο σας, γιὰτὶ «πᾶς τόπος γέγονε θυσιαστήριον», καὶ πρέπει ἀσυζητητὶ νὰ δοθῇ αὐτὴ ἡ μαρτυρία.

Ἴσως σᾶς κούρασα. Νὰ σταματήσω καί, ἂν θέλετε, νὰ πῆτε ἐσεῖς τὰ δικά σας, καὶ νὰ δοῦμε ποῦ θὰ φτάσουμε.

Ἡ ομιλία δημοσιεύεται στο μπλογκ «Μικρό ωρολόγιο», https://wra9.blogspot.com/2022/04/blog-post_90.html

PERMANENTLY_REMOVED